

Szkoła Podstawowa nr 366

im. Jana Pawła II

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH
ORAZ
ZAGROŻENIA DEMORALIZACJĄ
I PRZESTĘPCZOŚCIĄ NIELETNICH**

WARSZAWA 2017/18

SPIS TREŚCI:

I. Informacje wstępne:

1. Przepisy prawne, na podstawie których opracowano procedury
2. Zasady obowiązujące w szkole

II. Sytuacje kryzysowe:

1. Wyjaśnienie pojęć użytych przy tworzeniu procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych
2. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych:
  - 2.1. Zachowania autodestrukcyjne.
  - 2.2. Samobójstwa.
    - A. Ryzyko zachowań samobójczych.
    - B. Informacja o zamiarze podjęcia próby samobójczej
    - C. Próba samobójcza na terenie szkoły
  - 2.3. Anoreksja/bulimia
  - 2.4. Uzależnienie
  - 2.5. Ucieczka z domu
  - 2.6. Omdlenie, utrata przytomności
  - 2.7. Złe samopoczucie ucznia w czasie trwania lekcji

III. Sytuacje związane z zagrożeniem demoralizacją i przestępczością nieletnich

1. Czyny nieakceptowane społecznie, wymagające zastosowania procedur i określenia konsekwencji.
2. Wyjaśnienie pojęć użytych przy tworzeniu procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia demoralizacją i przestępczością nieletnich.
3. Konsekwencje szkolne stosowane wobec ucznia za nieprzestrzeganie postanowień zawartych w Statucie Szkoły lub szkolnych regulaminach.
4. Procedury postępowania w sytuacji zagrożenia demoralizacją i przestępczością nieletnich
  - 4.1 Uchylenie się od obowiązku szkolnego
  - 4.2 Zachowania utrudniające nauczycielowi prowadzenie lekcji
  - 4.3 Ośmieszanie, wyszydzanie, poniżanie
  - 4.4 Znieważenie publiczne, pomówienie, zniesławienie
  - 4.5 Bójka, pobicie, udział w pobiciu
  - 4.6 Naruszenie nietykalności drugiej osoby
  - 4.7 Groźba popełnienia przestępstwa
  - 4.8 Stosowanie przemocy wobec osoby w celu zmuszenia do działania niezgodnego z jej wolą
  - 4.9 Obraza uczuć religijnych
  - 4.10 Posiadanie substancji psychoaktywnych
  - 4.11 Palenie tytoniu
  - 4.12 Spożywanie lub bycie pod wpływem alkoholu (narkotyków)
  - 4.13 Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości
  - 4.14 Kradzież, wymuszenie
  - 4.15 Uszkodzenie mienia
  - 4.16 Fałszerstwo, paserstwo, posługiwanie się fałszywymi dokumentami
  - 4.17 Spowodowanie niebezpieczeństwa: alarm bombowy, pożar
  - 4.18 Posiadanie niebezpiecznych narzędzi
  - 4.19 Rozpowszechnianie pornografii
  - 4.20 Cyberprzemoc

I. Informacje wstępne

Przepisy prawne, na podstawie których opracowano procedury

- 1) Konstytucja RP - art. 70
- 2) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- 3) Kodeks Karny.
- 4) Kodeks Cywilny - art.24 § 1 , art. 24 § 2, pkt. 2.
- 5) Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich – art. 4.
- 6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 7) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- 8) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Statut Gimnazjum nr 123).
- 10) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. 2003r, nr 118 poz. 1112, z późniejszymi zmianami).

2. Zasady obowiązujące w szkole

- 1) Przestrzegamy regulaminów obowiązujących w szkole.
- 2) Szanujemy godność swoją i innych.
- 3) Dbamy o mienie szkolne i osobiste.
- 4) Propagujemy zdrowy styl życia, żyjemy według jego zasad.
- 5) Jesteśmy dla siebie mili, życzliwi i tolerancyjni.
- 6) Pomagamy sobie wzajemnie.
- 7) Odpowiadamy za swoje zachowanie i ponosimy za nie konsekwencje.

II. Sytuacje kryzysowe

1. Wyjaśnienie pojęć użytych przy tworzeniu procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych.

1) Zachowania autodestrukcyjne (autoagresywne)

Autoagresja to działanie lub szereg działań, mających na celu spowodowanie sobie psychicznej albo fizycznej szkody, jest to agresja skierowana "do wewnątrz".

To pewne zaburzenie instynktu samozachowawczego, które wyraża się tendencją do samookaleczeń, samouszkodzeń zagrażających zdrowiu, a nawet życiu. Osoba z różnych przyczyn atakuje samą siebie, powoduje to oprócz fizycznych obrażeń, również i pogłębienie obecnych już psychicznych problemów.

Wyróżnić można autoagresję bezpośrednią - bicie, samookaleczenie, samooskarżanie oraz pośrednią - jednostka wymusza, prowokuje i poddaje się agresji innych.

Występuje także podział na autoagresję werbalną i niewerbalną. Autoagresja werbalna polega na zaniżaniu swej samooceny, krytykowanie siebie i swojego zachowania. Autoagresja niewerbalna to samookaleczenie, celowe uszkodzanie ciała, które najczęściej przybiera formę powierzchownych lub głębokich ran ciętych.

2) **Samobójstwo** – każdy przypadek śmierci, będący bezpośrednim lub pośrednim skutkiem zamierzonego działania ofiary, o którym wie lub jest przekonana, że doprowadzi do takiego rezultatu.

Próby samobójcze - zamierzone lecz nieskuteczne próby odebrania sobie życia, bądź zachowanie o charakterze demonstracyjnym, manipulacyjnym – wołanie o pomoc, skupianie uwagi otoczenia na sobie i swoim problemie.

O wysokim ryzyku zachowań samobójczych może świadczyć występowanie u uczniów przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei,
- mówienie wprost o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych,
- pozbywanie się osobistych, cennych dla uczniów przedmiotów,
- unikanie kontaktów, także z bliskimi kolegami, izolacja, nadmierny dystans społeczny,
- zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi dużą satysfakcję,

- używanie takich form językowych, wyrażań, które mówią o jakimś krańcowym momencie w czasie, wiążą się z końcem, odejściem, etc.
- przejawianie dużych zmian nastroju, występowanie zachowań nietypowych, nieadekwatnych do sytuacji,
- zaprzestanie dbałości o higienę osobistą i wygląd, zmiana nawyków zachowania,
- kłopoty ze snem, bezsenność, brak apetytu,
- przejawianie zachowań ryzykownych: autoagresja, spożywanie środków psychostymulujących.

3) **Anoreksja/bulimia** – choroby o podłożu psychicznym;

Anoreksja - świadome, rygorystyczne ograniczanie ilości przyjmowanych pokarmów, silne koncentrowanie się na wyglądzie i masie ciała oraz paniczny lęk przed przybraniem na wadze.

Bulimia - świadome objadanie się połączone z poczuciem utraty kontroli nad ilością przyjmowanego pokarmu, prowokowanie wymiotów, zażywanie środków przeczyszczających lub moczopędnych.

4) **Uzależnienie** – nabyta silna, niekontrolowana potrzeba wykonywania jakiejś czynności lub zażywania jakiejś substancji. Uzależnienie to również przymus angażowania się w ryzykowne, „wymykające się spod kontroli” zachowania.

5) **Ucieczka z domu** – samowolne oddalenie się od domu, spod pieczy rodziców. Ocena problemu leży po stronie rodziców/opiekunów.

6) **Utrata przytomności, omdlenie.**

Omdlenie to krótkotrwała (do 3-5min.) utrata przytomności, spowodowana krótkotrwałym niedotlenieniem mózgu. Jeśli przytomności nie ma dłużej (pow. 5 min.) to jest to właściwa utrata przytomności - może być spowodowana zarówno niedotlenieniem, jak i np. urazem mechanicznym głowy czy innych narządów, krwotokiem.

2. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych

2.1 ZACHOWANIA AUTUDESTRUKCYJNE

1) Nauczyciel, a także każdy pracownik szkoły, który zaobserwował u ucznia zachowania autodestrukcyjne, powiadamia o sytuacji pedagoga/psychologa szkolnego.

2) Pedagog/psycholog ma obowiązek:

- poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji kryzysowej,
- w razie potrzeby zaprowadzić ucznia do pielęgniarki w celu udzielenia mu pomocy medycznej, a w przypadku poważniejszego zagrożenia zdrowia, w porozumieniu z dyrektorem wezwać pogotowie,
- przeprowadzić rozmowę z uczniem, w miarę możliwości zdiagnozować przyczyny zaistniałej sytuacji i określić formy oraz zakres pomocy,
- zaproponować uczniowi udział w zajęciach specjalistycznych na terenie szkoły – indywidualnych lub grupowych – zgodnie z określonymi potrzebami,
- skontaktować się z rodzicami/ opiekunami i umówić się na rozmowę w celu poinformowania o autodestrukcyjnych zachowaniach dziecka. Pokierować rodziców do specjalistów poza szkołą, w celu diagnozy i terapii.
- poinformować o ustaleniach wychowawcę klasy.

3) Uczeń otrzymuje wsparcie pedagogiczno-psychologiczne na terenie szkoły.

2.2 SAMOBÓJSTWA

A. Postępowanie w przypadku stwierdzenia u ucznia zachowań wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

- 1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który zwrócił uwagę na zmiany w sposobie codziennego funkcjonowania ucznia lub został o nich powiadomiony (np. przez uczniów, rodziców), zobowiązany jest niezwłocznie poinformować wychowawcę klasy/ pedagoga, o zaobserwowanych sygnałach ostrzegawczych
- 2) Wychowawca i pedagog podejmują kolejne działania:
  - angażują pozostałych specjalistów szkolnych (psycholog, socjoterapeutka) do współpracy w zakresie diagnozy i poprawy emocjonalnego funkcjonowania ucznia,
  - otaczają ucznia szczególną opieką, organizują indywidualne wsparcie psychologiczne i pedagogiczne na terenie szkoły,
  - monitorują stan psychiczny ucznia pod kątem zaobserwowania ostrych kryzysów psychicznych (depresji, przedłużającego się stresu) oraz jego sytuacji rodzinnej i edukacyjnej,
- 3) Psycholog szkolny:
  - podejmuje indywidualną pracę wspierającą i korekcyjną z uczniem,
  - podejmuje współpracę z rodzicami ucznia i regularną wymianę informacji na temat jego funkcjonowania i kondycji psychicznej,
  - w razie potrzeby, przy utrzymujących się problemach, kieruje ucznia i rodziców do poradni specjalistycznych.

B. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo - informacja od ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych

- 1) Każdy pracownik szkoły, który otrzymuje informację że uczeń zamierza popełnić samobójstwo ma obowiązek powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły, pielęgniarkę oraz psychologa/pedagoga.
- 2) Do zadań powiadomionych osób należy:
  - zaopiekowanie się uczniem, nie pozostawianie go samego, przeprowadzenie w bezpieczne miejsce,

- poinformowanie o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców, przekazanie dziecka pod ich opiekę,
- zobowiązanie rodziców do zapewnienia dziecku wsparcia medycznego i psychiatrycznego,
- po zakończeniu działań interwencyjnych zaplanowanie dla ucznia długofalowej pomocy psychologicznej na terenie szkoły.

C. Interwencja w przypadku wystąpienia próby samobójczej na terenie szkoły

1. Osoba, która została powiadomiona o próbie samobójczej ucznia lub była świadkiem zdarzenia niezwłocznie informuje o sytuacji dyrektora szkoły, pielęgniarkę oraz psychologa/pedagoga. W razie potrzeby pielęgniarka w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa pomoc – Pogotowie Ratunkowe, Policję, Straż Miejską.

2. Psycholog/pedagog jest zobowiązany podjąć następujące działania interwencyjne:
  - jeśli to możliwe, przeprowadzić ucznia w bezpieczne / ustronne miejsce i zapewnić mu opiekę oraz wsparcie psychiczne,
  - zebrać wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia i dokonać oceny dalszego zagrożenia(ewentualna potrzeba hospitalizacji dziecka),
  - zadbać, aby interwencja przebiegała spokojnie i dyskretnie,
  - powiadomić rodziców/opiekunów o zdarzeniu,
  - zadbać o ochronę ucznia i innych osób przed dodatkową traumą związaną np. z kontaktami z mediami).

3. Po zakończeniu działań interwencyjnych członkowie psycholog/pedagog zobowiązany jest:
  - dokonać wstępnej diagnozy ryzyka ponowienia próby samobójczej oraz zaplanować dalszą strategię postępowania,

- podjąć próbę zmobilizowania rodziców/opiekunów do udzielenia dziecku wsparcia i zapewnienia bezpieczeństwa oraz zachęcić do skorzystania z fachowej pomocy psychiatryczno-psychologicznej,
- rozpocząć pracę profilaktyczną z uczniami mającymi kontakt z osobą, która podjęła próbę samobójczą, a także z rodzicami/opiekunami uczniów (ze szczególnym zwróceniem uwagi na możliwość wystąpienia objawów stresu pourazowego),
- poinformować uczniów o miejscach, w których uzyskają pomoc w sytuacji kryzysu (adresy ośrodków, numery infolinii i telefonów zaufania),
- w przypadku kontaktu mediów ze szkołą, podjąć działania zmniejszające ryzyko wystąpienia dodatkowej traumy u uczniów.

W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa Dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.

Pedagog, psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej pozostałym uczniom szkoły.

2.3 ANOREKSJA/BULIMIA

1) Nauczyciel, który zaobserwował u ucznia przejawy niewłaściwego odżywiania się i negatywnego stosunku do własnego ciała powiadamia o sytuacji pedagoga/psychologa szkolnego.

2) Pedagog/psycholog powinien:

- porozmawiać z uczniem,
- zgłosić problem dyrektorowi szkoły, szkolnej pielęgniarce, wychowawcy klasy,
- skontaktować się z rodzicami/opiekunami ucznia i umówić się na rozmowę w celu poinformowania o swoich przypuszczeniach oraz zasugerowania zapisania dziecka do lekarza pierwszego kontaktu,
- przekazać rodzicom/opiekunom adresy i telefony kontaktowe poradni specjalistycznych, w których można uzyskać pomoc.

3) Uczeń otrzymuje wsparcie pedagogiczno-psychologiczne na terenie szkoły.

2.4 UZALEŻNIENIE

1) Nauczyciel, który zaobserwował u ucznia zmiany w zachowaniu mogące świadczyć o występowaniu problemu uzależnienia, zgłasza sytuację pedagogowi/psychologowi szkolnemu.

2) Pedagog/psycholog powinien:

- porozmawiać z uczniem,
- zgłosić problem dyrektorowi szkoły, szkolnej pielęgniarce, wychowawcy klasy,
- skontaktować się z rodzicami/ opiekunami ucznia i umówić się na spotkanie w celu poinformowania o zaobserwowanych zmianach w zachowaniu dziecka,
- zaproponować rodzicom/ opiekunom zgłoszenie się z dzieckiem do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, podać adresy i numery telefonów do poradni specjalistycznych,
- przy braku współpracy rodziców/ opiekunów uzyskać wsparcie w pracy z rodziną ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej lub Sądu Rodzinnego.

3) Uczeń otrzymuje wsparcie pedagogiczno-psychologiczne na terenie szkoły.

2.4 UCIECZKA Z DOMU

1) Osoba, który została powiadomiona o ucieczce ucznia z domu przekazuje informację pedagogowi szkolnemu.

2) Pedagog szkolny powinien:

- zgłosić problem dyrektorowi szkoły, wychowawcy klasy,
- skontaktować się z rodzicami/ opiekunami ucznia,
- poinformować rodziców/ opiekunów o możliwości zgłoszenia ucieczki dziecka z domu na policję,
- w miarę możliwości pomóc rodzicom/opiekunom lub Policji ustalić miejsce pobytu ucznia (np.: rozmowy pedagoga z innymi uczniami),
- zaproponować rodzicom/opiekunom zgłoszenie się z dzieckiem do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej instytucji specjalistycznej,
- zaproponować uczniowi udział w zajęciach socjoterapeutycznych na terenie szkoły, wsparcie psychologa szkolnego.

3) Uczeń otrzymuje wsparcie pedagogiczno-psychologiczne na terenie szkoły.

2.6 UTRATA PRZYTOMNOŚCI, OMDLENIE

1) Nauczyciel/pracownik szkoły, który jest świadkiem utraty przytomności, omdlenia ucznia lub został poinformowany o zdarzeniu zobowiązany jest:

- udzielić uczniowi pomocy, zabezpieczyć otoczenie, ewentualnie umieścić ucznia w bezpiecznym miejscu,
- jeżeli zdarzenie ma miejsce podczas lekcji, poprosić o pomoc pracownika szkoły w wezwaniu innego nauczyciela lub specjalisty, aby zaopiekował się pozostałymi uczniami,
- wezwać pielęgniarkę szkolną i pogotowie, o ile zachodzi taka konieczność,
- powiadomić dyrektora szkoły i wychowawcę,
- powiadomić telefonicznie rodziców/ opiekunów ucznia i zobowiązać do odbioru dziecka ze szkoły,
- w przypadku, gdy rodzice/opiekunowie nie mogą odebrać dziecka, powiadomić służby ratownicze w celu oceny stanu zdrowia dziecka.

2) Jeśli rodzice/opiekunowie nie zdążą przyjechać do szkoły, a lekarz pogotowia zdecyduje o zabraniu poszkodowanego do szpitala, wówczas z uczniem jedzie wychowawca lub wyznaczona przez dyrektora szkoły osoba. Rodzice są zobligowani w jak najkrótszym czasie dotrzeć do szpitala.

2.7 POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM, KTÓRY ŹLE SIĘ CZUJE NA LEKCJI

1) Nauczyciel, któremu uczeń zgłasza złe samopoczucie na lekcji powinien poprosić pracownika szkoły lub gospodarza klasy o wezwanie pielęgniarki szkolnej lub jeśli to możliwe sprowadzenie ucznia do pokoju pomocy medycznej. W takim przypadku należy zorganizować opiekę pozostałym uczniom w klasie.

2) Pielęgniarka szkolna kontaktuje się z rodzicami/ opiekunami ucznia i ustala dalsze postępowanie w sprawie dziecka.

3) W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej, nauczyciel kontaktuje się z wychowawcą klasy/ pedagogiem szkolnym, który telefonicznie ustala z rodzicami ucznia formę powrotu dziecka do domu. Uczeń nie może być zwolniony do domu z lekcji i pozostać bez opieki.

4) Jeśli zachodzi taka potrzeba pielęgniarka szkolna, wychowawca/ pedagog wzywa służby ratownicze i informuje o tym fakcie rodziców/ opiekunów ucznia oraz dyrektora szkoły.

III. Sytuacje związane z zagrożeniem demoralizacją i przestępczością nieletnich

1. Czyny nieakceptowane społecznie, wymagające zastosowania procedur i określenia konsekwencji.

- 1) Uchylanie się od obowiązku szkolnego.
- 2) Zachowania utrudniające nauczycielowi prowadzenie lekcji.
- 3) Ośmieszanie, wyszydzanie, poniżanie.
- 4) Znieważenie publiczne, pomówienie, zniesławienie.
- 5) Bójka, pobicie, udział w pobiciu.
- 6) Naruszenie nietykalności drugiej osoby.
- 7) Groźba popełnienia przestępstwa.
- 8) Stosowanie przemocy wobec osoby w celu zmuszenia do działania niezgodnego z jej wolą.
- 9) Obraza uczuć religijnych.
- 10) Posiadanie substancji psychoaktywnych.
- 11) Palenie tytoniu.
- 12) Spożywanie lub bycie pod wpływem alkoholu (narkotyków).
- 13) Rozpijanie małoletniego.
- 14) Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości.
- 15) Kradzież, wymuszenie.
- 16) Uszkodzenie mienia.
- 17) Fałszerstwo, paserstwo, posługiwanie się fałszywymi dokumentami.
- 18) Spowodowanie niebezpieczeństwa: alarm bombowy, pożar.
- 19) Posiadanie niebezpiecznych narzędzi.
- 20) Rozpowszechnianie pornografii
- 21) Cyberprzemoc

2. Wyjaśnienie pojęć użytych przy tworzeniu procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych.

Obowiązek szkolny i obowiązek nauki - nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat, oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej i gimnazjum (publicznych albo niepublicznych). Po ukończeniu gimnazjum obowiązek nauki spełnia się przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadgimnazjalnej albo w formach pozaszkolnych. Na wniosek rodziców dyrektor publicznej szkoły podstawowej lub gimnazjum, w obwodzie w których dziecko mieszka, lub dyrektor szkoły ponadgimnazjalnej, do której dziecko uczęszcza, może zezwolić na spełnianie przez dziecko odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą oraz określa warunki jego spełniania. Dziecko spełniając odpowiednio obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w tej formie może otrzymać świadectwo ukończenia poszczególnych klas danej szkoły lub ukończenia tej szkoły na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych przeprowadzonych przez szkołę, której dyrektor zezwolił na taką formę spełniania obowiązku szkolnego lub nauki.

Wyszydzanie, ośmieszanie, poniżanie – przedmiotem przestępstwa jest dobre imię (dobra opinia) jednostki i grupy osób. Przestępstwo to polega na wyrażaniu opinii publicznej mającej na celu utratę zaufania dla danej osoby, jej stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Ocena ta jest zależna od środowiska, w którym dana osoba się znajduje oraz rodzaju działalności, którą się zajmuje.

Znieważenie publiczne - zachowanie to podkreśla pogardę dla innej osoby w obecności adresata albo publicznie. Może być podjęte w zamiarze dotarcia do adresata w formie epitetu słownego. Może być wyrażone lub dokonane pismem, wizerunkiem, obelżywym gestem, działaniem a nawet zaniechaniem. O uznaniu danego zachowania za zniewagę decydują utrwalone zwyczaje społeczne czy środowiskowe. Przedmiotem przestępstwa jest dobre imię osoby lub grupy osób (dotyczy to tylko osób żyjących).

Pomówienie - przekazywanie wiadomości innej osobie lub grupie osób na drodze ustnej lub pisemnej czy też za pomocą środków masowego przekazu w celu pohańbienia tej osoby, narażenia jej na utratę zaufania w opinii publicznej. Przedmiotem przestępstwa jest dobre imię osoby lub grupy osób (dotyczy to tylko osób żyjących).

Zniesławienie - jest to pomówienie, które ma na celu poniżenie danej osoby w opinii publicznej lub narażenie na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu, rodzaju działalności. Przedmiotem przestępstwa jest dobre imię osoby lub grupy osób (dotyczy to tylko osób żyjących).

Funkcjonariusz publiczny – nauczyciel podczas wypełniania obowiązków służbowych lub w związku z ich pełnieniem korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w kodeksie karnym. Dyrektor szkoły jest zobowiązany z urzędu wystąpić w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone. W tym:

- **Znieważanie** – ublizanie, zachowanie w sposób obraźliwy np. wyzwiska, obelgi, gesty, pisma, rysunki.
- **Naruszenie nietykalności cielesnej** – uderzenie lub podziałanie w innym sposób na ciało pokrzywdzonego np. popchnięcie, szarpanie, oblanie wodą, rzucenie przedmiotami w kierunku osoby.
- **Groźba** – jak powyżej.

Bójka – starcie pomiędzy co najmniej trzema osobami, z których każda występuje w zajściu w podwójnej roli: atakującego i broniącego się. Uczestnicy bójki mają świadomość, że zajście naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Pobicie – zajście, w którym co najmniej dwie osoby występują czynnie przeciwko innej osobie lub osobom. Istnieje tu wyraźny podział ról na atakujących i pokrzywdzonych.

Udział w bójce lub pobiciu – to nie tylko bezpośrednie uczestnictwo w zajściu w postaci zadawania rąw lecz także zachęcanie słowne czy stwarzanie warunków ułatwiających ich rozwinięcie się (np.: zgaszenie światła, podawanie niebezpiecznych przedmiotów, utrudnianie wycofania się, przytrzymywanie ofiary)

Uszkodzenie ciała – istnieją trzy rodzaje uszkodzenia ciała:

- ciężki uszczerbek na zdrowiu lub ciężkie kalectwo – polega na pozbawieniu człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, bądź spowodowaniu innego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej choroby realnie zagrażającej życiu, choroby psychiczne, całkowitej lub znacznej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała;
- średni uszczerbek na zdrowiu - polega na spowodowaniu naruszenia czynności narządów ciała lub rozstroju zdrowia trwających dłużej niż 7 dni;
- lekki uszczerbek na zdrowiu – polega na spowodowaniu naruszenia czynności narządów lub rozstroju zdrowia trwających krócej niż 7 dni.

Nietykalność cielesna – Oznacza prawo do tego, żeby nie być potraktowanym przez fizyczne oddziaływanie na ciało człowieka w sposób znieważający, przykry, bolesny. Nie jest związane z narażeniem zdrowia na szwank, nie jest uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, nie powoduje bowiem zmian anatomicznych ani fizjologicznych w organizmie ludzkim. Naruszenie jej może pozostawiać ślady na ciele nieznaczne i przemijające.

Groźenie innej osobie popełnieniem przestępstwa – Polega na pozbawieniu tejże osoby wolności w sensie psychicznym, wolności od strachu. Groźba może być skierowana przeciwko osobie (np. pozbawienie życia, pobicie) lub mieniu (np. zniszczenie samochodu, podpalenie mieszkania). Może nią być także groźba fałszywego oskarżenia o popełnienie przestępstwa. Nie jest konieczne, aby groźba była natychmiast wykonana (może być spełniona dopiero w przyszłości). Może być wyrażona słownie, pisemnie a także w każdej innej formie, np. mierzenie z pistoletu.

Nawoływanie do przestępstwa – oddziaływanie na psychikę innych osób w celu usposobienia ich do popełnienia przestępstwa. Może to być wzywanie, zachęcanie i podburzanie prowadzone różnymi środkami. Warunkiem działalności jest działanie publiczne.

Pochwała przestępstwa – wyrażenie aprobaty, uznania dla czynu już popełnionego lub dopiero zamierzonego (jeśli ów czyn stanowi przestępstwo w świetle prawa). Warunkiem działalności jest działanie publiczne.

Stosowanie przemocy wobec osoby w celu zmuszenia do działania niezgodnego z jej wolą – to działanie przestępcze polega na użyciu wobec osoby przemocy lub groźby w celu zmuszenia do określonego działania niezgodnego z wolą pokrzywdzonego. Przemoc wobec osoby oznacza bezpośrednie, fizyczne oddziaływanie na człowieka, które uniemożliwia opór lub przełamuje go albo wpływa na kształtowanie się jego woli. Będzie nią np.: wypchnięcie za drzwi, nie wpuszczenie do pomieszczenia, pobicie, odebranie kluczy, stosowanie tortur, wrywanie rzeczy z ręki. Przesłupstwo zmuszania mieści w sobie również to, co potocznie określa się jako szantaż.

Obraza uczuć religijnych – istota przestępcstwa polega na obrażaniu uczuć religijnych innych osób wyrażającym się w publicznym znieważaniu przedmiotu czci religijnej lub miejsca przeznaczonego do publicznego wykonywania obrzędów religijnych. Może się wyrażać w postaci słownych, znieważających wypowiedzi, jak też w formie rozpowszechnianych pism i druków zawierających obraźliwe słowa, wizerunki, a także przez niszczenie przedmiotów kultu religijnego oraz wszelkie zachowania znieważające przedmiot lub miejsce kultu.

Kradzież – zabranie cudzej rzeczy ruchomej (przedstawiającej wartość materialną, dającej się przeliczyć na pieniądze i mogącą być przedmiotem obrotu) w celu przywłaszczenia.

A w tym:

Kradzież rozbójnicza – sprawca używa przemocy wobec osoby lub grozi jej natychmiastowym użyciem albo też doprowadza człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności, aby utrzymać się w posiadaniu zabranej rzeczy;

Wymuszenie rozbójnicze – polega na zmuszeniu innej osoby za pomocą przemocą, groźby do rozporządzania własnym lub cudzym mieniem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej np. wymuszenie pożyczki, okup, wydanie pieniędzy, wartościowych rzeczy.

Uszkodzenie mienia (dewastacja) – Przesłupstwo to polega na umyślnym niszczeniu lub uszkodzeniu cudzej rzeczy lub uczynieniu jej niezdatną do użytku, co uniemożliwia normalne posługiwanie się przedmiotem.

Falszerstwo – Przesłupstwo polegające na podrabianiu lub przerabianiu dokumentu, jeżeli następuje ono w celu użycia sfałszowanego dokumentu jako autentycznego. Posługiwanie się fałszywymi dokumentami jako autentycznymi jest przestępcstwem. Podpisanie innej osoby jej nazwiskiem na dokumencie (nawet za jej zgodą) jest również przestępcstwem.

Niebezpieczny przedmiot – przedmiot, który ze względu na swoje właściwości, używany w sposób zwykły, nie stanowi zagrożenia, ale w pewnych sytuacjach stwarza niebezpieczeństwo uszkodzenia ciała lub śmierci człowieka. Może być użyty do atakowania, choćby nie przyniosło to skutku.

Rozpowszechnianie pornografii – treści pornograficzne to fotografie lub obrazy filmowe przedstawiające obnażone organy płciowe ludzi w czasie stosunku płciowego. Na użytek szkolny mianem treści pornograficznych określa się również przedmioty, obrazy, fotografie, teksty pisane mające na celu wystąpienie przeciw obyczajności seksualnej w szkole. Wykroczeniem szkolnym jest wystawienie, udostępnienie, umożliwienie zapoznania się z treściami pornograficznymi w każdej postaci.

Cyberprzemoc - przemoc z użyciem mediów elektronicznych, przede wszystkim Internetu i telefonów komórkowych. Do działań określanych jako cyberprzemoc zalicza się m. in.: wyzywanie, straszenie, poniżanie kogoś w Internecie lub przy użyciu telefonu; robienie komuś zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jego zgody; publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które kogoś obrażają lub ośmieszają; podszywanie się pod kogoś w Sieci.

1. Konsekwencje szkolne stosowane wobec ucznia za nieprzestrzeganie postanowień zawartych w Statucie Szkoły lub szkolnych regulaminach

- 1) Punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym.
- 2) Prowadzenie przez ucznia karty/zeszytu obecności, zachowania, pracy na lekcji.
- 3) Wykonanie gazetki szkolnej.
- 4) Zakaz przynoszenia do szkoły akcesoriów elektronicznych (PSP, mp3).
- 5) Zakaz korzystania z komputera w czytelnicy.
- 6) Praca pisemna odręcznie napisana na temat szkodliwości czynu odczytana na godzinie wychowawczej.
- 7) Praca społeczna na rzecz klasy lub szkoły (za zgodą rodziców; sprzątanie, naprawa szkód, przyniesienie kwiatków, prace porządkowe).
- 8) Zakaz udziału w imprezach szkolnych.
- 9) Zakaz korzystania z kół zainteresowań.
- 10) Zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym i klasowym.
- 11) Zakaz podejmowania działań w wolontariacie szkolnym.
- 12) Zakaz reprezentowania szkoły w imprezach pozaszkolnych.
- 13) Nakaz spędzania przerw w wyznaczonym miejscu na czas określony.
- 14) Nagana udzielona przez wychowawcę.
- 15) Obniżenie oceny zachowania.
- 16) Zobowiązanie rodziców/opiekunów do odkupienia lub naprawy, ewentualnie zwrotu kosztów zakupu lub naprawy zniszczonych przez dziecko sprzętów.
- 17) Rozmowa dyscyplinująca, upomnienie udzielone przez dyrektora szkoły (indywidualnie lub w obecności rodziców/opiekunów).
- 18) Nagana udzielona przez dyrektora szkoły, łącznie z wpisem do akt.
- 19) Przeniesienie do równoległej klasy.
- 20) Rozmowa dyscyplinująca z przedstawicielami Patrolu Szkolnego (Policji).
- 21) Zgłoszenie na Policję informacji o podejrzeniu popełnienia czynu karalnego bądź mającego znamiona demoralizacji.
- 22) Wniosek Dyrektora szkoły do Sądu – Wydział Rodzinny i Nieletnich.
- 23) Wniosek Dyrektora szkoły do Kuratorium Oświaty i Wychowania w sprawie przeniesienia ucznia do innej szkoły.

4.1 UCHYLANIE SIĘ OD OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

1) Wychowawca ucznia podejmuje następujące działania:

- analizuje nieobecności ucznia w szkole,
- wzywa do szkoły rodziców/ opiekunów ucznia i ustala z nimi działania wobec dziecka w domu i w szkole.

2) Jeżeli uczeń nadal nie uczęszcza na zajęcia szkolne, wychowawca zgłasza problem pedagogowi szkolnemu.

3) Pedagog podejmuje następujące działania:

- nawiązuje kontakt z uczniem i rodzicami/opiekunami,
- podejmuje wzmożoną kontrolę frekwencji ucznia poprzez rozmowy z uczniem, ustalenia ustne oraz prowadzenie przez ucznia karty/zeszytu obecności, a w razie potrzeby poprzez spisanie z uczniem kontraktu,
- proponuje uczniowi różne formy pomocy pedagogiczno-psychologicznej (zajęcia wyrównawcze, socjoterapia, zajęcia z psychologiem szkolnym, trening umiejętności społecznych),
- proponuje rodzicom/ opiekunom diagnozę psychologiczno-pedagogiczną ucznia w poradni specjalistycznej,
- zachęca rodziców/ opiekunów do skorzystania z pomocy specjalistycznej poza szkołą,
- jeśli uczeń nadal nie uczęszcza do szkoły, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia o braku realizacji obowiązku szkolnego wydział edukacji, policję i sąd rodzinny.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- prowadzenie przez ucznia karty/zeszytu obecności na lekcjach
- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym
- obniżenie oceny zachowania
- wystąpienie Dyrektora szkoły do organu prowadzącego z prośbą o nałożenie w trybie administracyjnym kary na rodziców/opiekunów ucznia
- wniosek Dyrektora szkoły do Sądu - Wydział Rodzinny i Nieletnich

4.2 ZACHOWANIA UTRUDNIAJĄCE PROWADZENIE LEKCJI

1) Nauczyciel, który obserwuje u ucznia negatywne zachowania podczas lekcji powinien:

- ponownie określić uczniowi swoje wymagania i nazwać niewłaściwe zachowanie,
- w sytuacji koniecznej niezwłocznie powiadomić rodziców/ opiekunów,
- konsekwentnie stosować system regulaminu punktowego,
- w przypadku powtarzających się problemów powiadomić rodziców/ opiekunów, wychowawcę, pedagoga szkolnego, socjoterapeutę w celu ustalenia wspólnych oddziaływań.

2) Pedagog/ psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodne ze szkolnym regulaminem punktowym,
- prowadzenie karty/zeszytu zachowania, pracy na lekcji,
- nagana udzielona przez wychowawcę,
- nagana pisemna udzielona uczniowi przez dyrektora szkoły z wpisem do akt,
- obniżenie oceny zachowania,
- przeniesienie do równoległej klasy.

4.3 WYSZYDZANIE, OŚMIESZANIE, PONIŻANIE RÓWIEŚNIKA

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zachowaniu, jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- zatrzymać lub ustalić sprawcę i poszkodowanego oraz ewentualnych świadków zdarzenia,
- doprowadzić sprawcę, poszkodowanego oraz świadków do wychowawcy klasy/pedagoga szkolnego lub podać dane uczniów.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie, zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazywać naganne zachowanie,
- doprowadzić do przeprosin,
- udzieli wsparcia emocjonalnego osobie poszkodowanej
- wyznaczyć konsekwencje i określić sposób oraz termin ich realizacji,
- zawiadomić rodziców/opiekunów sprawcy i poszkodowanego o zdarzeniu,
- przekazać informacje wychowawcy/pedagogowi.

3) W przypadku powtórzenia nagannego zachowania ucznia, wychowawca/ pedagog, podejmuje następujące działania:

- zawiadamia i wzywa rodziców sprawcy lub obu stron konfliktu,
- informuje o możliwości zgłoszenia incydentu na policję przez rodziców/opiekunów ucznia poszkodowanego,
- informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły, psychologa,
- w szczególnych przypadkach dyrektor/pedagog szkolny zgłasza zdarzenie na Policję.

4) Pedagog/ psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- pisemna praca na temat szkodliwości czynu odczytana na godzinie wychowawczej,
- przygotowanie gazetki szkolnej promującej pozytywne relacje rówieśnicze
- zakaz udziału w imprezach szkolnych
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym i klasowym

4.4 ZNIEWAŻENIE PUBLICZNE, POMÓWIENIE, ZNIESŁAWIENIE

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zachowaniu jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- zatrzymać lub ustalić sprawcę i poszkodowanego oraz ewentualnych świadków zdarzenia,
- doprowadzić sprawcę, poszkodowanego oraz świadków do wychowawcy klasy/pedagoga szkolnego lub podać dane uczniów.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazwać naganne zachowanie i omówić konsekwencje prawne dla sprawcy,
- wyznaczyć konsekwencje i zasady przeprosin,
- zawiadomić rodziców poszkodowanego i sprawcy,
- przekazać informacje wychowawcy/pedagogowi.

3) W przypadku powtórzenia nagannego zachowania ucznia, wychowawca/ pedagog, podejmuje następujące działania:

- zawiadamia i wzywa rodziców/opiekunów sprawcy lub obu stron konfliktu,
- informuje o możliwości zgłoszenia incydentu na policję przez rodziców ucznia poszkodowanego,
- informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły, psychologa,
- w szczególnych przypadkach dyrektor/pedagog szkolny zgłasza zdarzenie na Policję.

4) Pedagog/ psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem oraz zapewnia wsparcie psychopedagogiczne osobie poszkodowanej.

5) W przypadku znieważenia publicznego, pomówienia, zniesławienia nauczyciela – funkcjonariusza publicznego – nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły, który jest zobowiązany z urzędu występować w obronie nauczyciela.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie z szkolnym regulaminem punktowym,
- obniżenie oceny zachowania,
- praca pisemna, odręcznie napisana na temat szkodliwości czynu, odczytana na godzinie wychowawczej,
- nagana udzielona przez wychowawcę,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły.

4.5 BÓJKA, POBICIE, UDZIAŁ W BÓJCE LUB POBICIU, SPOWODOWANIE TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU W WYNIKU BÓJKI

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zachowaniu jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- oddzielić pokrzywdzonego od sprawcy, aby nie mógł zastraszyć pokrzywdzonego i kontaktować się z ewentualnymi współsprawcami,
- udzielić pierwszej pomocy pokrzywdzonym, zawiadomić pielęgniarkę,
- doprowadzić sprawcę, poszkodowanego oraz świadków do wychowawcy klasy/pedagoga szkolnego.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazwać naganne zachowanie,
- nakłonić ucznia do zaniechania postępowania,
- wyznaczyć konsekwencje i określić sposób oraz termin ich realizacji,
- zawiadomić rodziców/opiekunów obu stron konfliktu, poinformować o konsekwencjach i możliwości zgłoszenia zdarzenia na policję przez rodziców/opiekunów uczniów poszkodowanych.

3) Pedagog, dyrektor pisemnie powiadamia policję o zaistniałym zdarzeniu

4) Pedagog/ psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

5) W sytuacji dużego nasilenia aktu agresji lub powtarzania się czynów, przy braku współpracy z rodzicami, dyrektor może skierować wniosek do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym systemem punktowym,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (np. wycieczki, dyskoteki klasowe) - przez semestr,
- zakaz reprezentowania szkoły w imprezach pozaszkolnych, np. zawodach sportowych,
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym i klasowym,
- nagana ustna udzielona przez wychowawcę ,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły,
- przeniesienie do równoległej klasy,
- wniosek dyrektora szkoły do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich.

4.6 NARUSZENIE NIETYKALNOŚCI INNEJ OSOBY

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zachowaniu, jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- zatrzymać sprawcę i poszkodowanego, ustalić świadków zdarzenia,
- doprowadzić sprawcę i poszkodowanego oraz świadków do wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego lub podać dane uczniów.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazwać naganne zachowanie,
- zobowiązać ucznia do zaniechania postępowania,
- wyznaczyć konsekwencje i określić sposób oraz termin ich realizacji,
- zawiadomić rodziców/opiekunów poszkodowanego i sprawcy, poinformować o konsekwencjach i możliwości zgłoszenia zdarzenia na policję przez rodziców/opiekunów ucznia poszkodowanego,
- poinformować o zdarzeniu wychowawcę/pedagoga.

3) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- praca pisemna, odręcznie napisana na temat szkodliwości czynu, odczytana na godzinie wychowawczej,
- wykonanie gazetki szkolnej,
- prace społeczno - porządkowe na rzecz klasy lub szkoły (za zgodą rodziców).

4.7 GROŻBA POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ INNEJ OSOBY, NAWOŁYWANIE, POCHWALANIE PRZESTĘPSTWA

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zachowaniu jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- doprowadzić sprawcę, poszkodowanego oraz ewentualnych świadków do wychowawcy/pedagoga szkolnego lub podać dane uczniów.

2) Osoba , której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazywać naganne zachowanie i poinformować o konsekwencjach prawnych,
- zobowiązać ucznia do zaniechania postępowania,
- wyznaczyć konsekwencje i określić sposób oraz termin ich realizacji,
- zawiadomić rodziców/opiekunów, poinformować o konsekwencjach i możliwości zgłoszenia zdarzenia na policję przez rodziców/opiekunów ucznia poszkodowanego,
- poinformować o zdarzeniu wychowawcę/pedagoga.

3) W przypadku powtórzenia nagannego zachowania ucznia pedagog powinien podjąć następujące działania:

- zawiadomić i wezwać do szkoły rodziców sprawcy,
- poinformować o zdarzeniu dyrektora szkoły,

4) w szczególnych przypadkach dyrektor/pedagog szkolny zgłasza zdarzenie na Policję.

5) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

PRZEWIDYWANE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (dyskoteka, wycieczka itp.),
- prace społeczne na rzecz klasy lub szkoły (za zgodą rodziców): sprzątanie, prace porządkowe,
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- nagana wychowawcy klasy,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt, udzielona przez dyrektora szkoły,
- przeniesienie do równoległej klasy,
- wniosek Dyrektora szkoły do Kuratorium, w sprawie przeniesienia ucznia do innej szkoły,
- wniosek Dyrektora szkoły do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich.

4.8 STOSOWANIE PRZEMOCY WOBEC OSOBY W CELU ZMUSZENIA DO DZIAŁANIA NIEZGODNEGO Z JEJ WOLĄ

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zdarzeniu jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- zatrzymać sprawcę i poszkodowanego, ustalić świadków zdarzenia,
- doprowadzić sprawcę i poszkodowanego oraz świadków do wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego lub podać dane uczniów.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazwać naganne zachowanie i poinformować o konsekwencjach prawnych,
- zobowiązać ucznia do zaniechania postępowania,
- wyznaczyć konsekwencje i określić sposób oraz termin ich realizacji,
- powiadomić rodziców/opiekunów o zdarzeniu, poinformować o konsekwencjach i możliwości zgłoszenia sprawy na policję przez rodziców/opiekunów ucznia poszkodowanego,
- poinformować o zdarzeniu wychowawcę/pedagoga,

3) W przypadku powtórzenia nagannego zachowania ucznia pedagog, powinien podjąć następujące działania:

- zawiadomić i wezwać do szkoły rodziców sprawcy,
- poinformować o zdarzeniu dyrektora szkoły,
- w szczególnych przypadkach dyrektor/pedagog szkolny zgłasza zdarzenie na Policję.

4) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- nakaz spędzanie przerw w wyznaczonym miejscu na czas określony- w porozumieniu z dyrekcją,
- nagana wychowawcy klasy,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły,
- przeniesienie do równoległej klasy,
- wniosek dyrektora szkoły do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich.

4.9 OBRAZA UCZUĆ RELIGIJNYCH

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zachowaniu jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- w miarę możliwości zatrzymać sprawcę i poszkodowanego oraz ustalić świadków zajścia,
- doprowadzić wszystkich biorących udział w wydarzeniu do wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego lub podać dane uczniów.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- przeprowadzić rozmowę wyjaśniającą,
- omówić konsekwencje prawne dla sprawcy,
- zobowiązać ucznia do zaniechania postępowania,
- wyznaczyć konsekwencje, sposób i termin ich realizacji oraz doprowadzić do przeprosin o ile to możliwe,
- w przypadku powtarzających się sytuacji powiadomić rodziców obu stron konfliktu o zajściu i przysługującym poszkodowanemu prawie do powiadomienia Policji.

3) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- praca pisemna, odręcznie napisana na temat szkodliwości czynu, odczytana na godzinie wychowawczej,
- wykonanie gazetki szkolnej,
- nagana udzielona przez wychowawcę klasy.

4.10 PODEJRZENIE POSIADANIA SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o sytuacji, jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- w miarę możliwości zatrzymać ucznia lub ustalić jego dane i dane świadków zdarzenia
- zabezpieczyć dostępne dowody (nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania),
- zaprowadzić ucznia do pedagoga szkolnego lub podać dane ucznia, przekazać dane ewentualnych świadków.

2) Pedagog szkolny podejmuje następujące działania:

- informuje dyrektora o zdarzeniu,
- w obecności innej osoby (psycholog, pedagog, wychowawca, wicedyrektor) żąda, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenia; a w przypadku odmowy ucznia, w porozumieniu z dyrektorem wzywa policję,
- zabezpiecza odebraną uczniowi substancję, opisuje ją,
- wzywa rodziców /opiekunów ucznia do natychmiastowego stawiennictwa,
- sporządza możliwie dokładną notatkę z ustaleń o zdarzeniu wraz ze swoimi spostrzeżeniami i przekazuje ją policji wraz z zabezpieczoną substancją,
- nazywa naganne zachowanie, wyznacza konsekwencje, sposób i termin ich realizacji, zobowiązując do zaniechania postępowania,
- wzywa rodziców/opiekunów ucznia do natychmiastowego stawiennictwa, zobowiązuje rodziców do zgłoszenia się do instytucji i poradni zajmujących się uzależnieniami młodzieży

3) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą.

4) W przypadku powtarzania nagannego zachowania ucznia, Dyrektor szkoły kieruje wnioskiem do instytucji wspierających (Ośrodek Pomocy Społecznej, Sądu – Wydział Rodzinny i Nieletnich) a w szczególnych wypadkach do Kuratorium Oświaty i Wychowania ws. karnego przeniesienia ucznia do innej szkoły.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- wykonanie gazetki szkolnej,
- prace społeczne na rzecz klasy lub szkoły (za zgodą rodziców): sprzątanie, prace porządkowe,
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- nagana wychowawcy klasy,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły,
- Wniosek Dyrektora szkoły do Kuratorium Oświaty i wychowania w sprawie przeniesienia ucznia do innej szkoły

4.11 PALENIE ORAZ POSIADANIE PAPIEROSÓW (W TYM PAPIEROSÓW ELEKTRONICZNYCH) NA TERENIE SZKOŁY I POZA SZKOŁĄ

1) Nauczyciel lub pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zdarzeniu, jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- zatrzymać sprawcę zdarzenia i ustalić jego dane,
- żądać, aby uczeń przekazał papierosy i inne przedmioty budzące podejrzenia np. zapalniczkę, zapałki; a w przypadku odmowy lub braku deklaracji o zaniechaniu używania możliwe jest wezwanie patrolu szkolnego w celu odbycia rozmowy wychowawczo profilaktycznej,
- zabezpieczyć dostępne dowody (nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania),
- odnotować zdarzenie w „Zeszycie osób podejmujących próby palenia papierosów”,
- zawiadomić o swoich spostrzeżeniach wychowawcę/ pedagoga szkolnego.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie, zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazwać naganne zachowanie i wyznaczyć konsekwencje oraz określić sposób i termin ich przeprowadzenia,
- zobowiązać ucznia do zaniechania postępowania (pisemne zobowiązanie),
- zawiadomić rodziców/ opiekunów o zdarzeniu,
- przekazać informacje wychowawcy/pedagogowi.

3) W przypadku trzykrotnego wpisu do „Zeszytu osób podejmujących próby ” pedagog szkolny wysyła informację na policję

4) Jeżeli dotychczasowe działania nie przyniosły skutku, pedagog wysyła do Sądu - Wydział Rodzinny i Nieletnich, zgłoszenie o podejrzeniu demoralizacji nieletniego.

5) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE :

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- obniżenie oceny zachowania do nieodpowiedniej lub nagannej,
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym,
- zakaz udziału w dyskotekach szkolnych,
- nagana udzielona uczniowi przez wychowawcę,
- upomnienie lub nagana (łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły),
- włączenie Policji lub Sądu Rejonowego - Wydział Rodzinny i Nieletnich, do działań profilaktycznych i wychowawczych wobec ucznia.

4.12 SPOŻYWANIE LUB BYCIE POD WPŁWEM ALKOHOLU (NARKOTYKÓW) NA TERENIE SZKOŁY

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony, o zdarzeniu jest zobowiązany podjąć następujące kroki:

- odizolować ucznia od reszty uczniów i zaprowadzić do pedagoga szkolnego,
- powiadomić o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.

2) Pedagog, do którego został przyprowadzony uczeń zobowiązany jest:

- wezwać pielęgniarkę szkolną a w porozumieniu z nią ewentualnie lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia,
- w przypadku potwierdzenia przypuszczeń, zawiadomić rodziców/opiekunów i zobowiązać ich do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły,
- w przypadku odmowy rodziców/opiekunów ws. przejęcia ucznia pod własną opiekę, o przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia lub przekazaniu do dyspozycji policji decyduje pielęgniarka/lekarz w porozumieniu z dyrektorem szkoły,
- wezwać służby medyczne lub Policję szczególnie, gdy uczeń jest agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża zdrowiu lub życiu innych osób,
- w przypadku przewiezienia ucznia do izby dziecka lub szpitala powiadomić o podjętych działaniach rodziców/opiekunów zobowiązując ich do natychmiastowego stawiennictwa we wskazanym miejscu,
- po konsultacji z dyrektorem zgłasza ucznia pod opiekę Ośrodka Pomocy Społecznej lub inne instytucje wspierające rodzinę i szkołę w działaniach profilaktycznych.

3) Po ustabilizowaniu stanu ucznia pedagog/psycholog:

- nazwa naganne zachowanie,
- wyznacza konsekwencje, sposób i termin ich realizacji,
- zobowiązuje ucznia do zaniechania postępowania,
- ustala osoby, które mogą wraz z uczniem narażać swoje zdrowie i podejmuje wobec nich tożsame procedury.

-

4) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających na terenie szkoły, Dyrektor powiadamia o tym Policję lub Sąd Rejonowy -- Wydział Rodzinny i Nieletnich.

5) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem i rodziną.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodne ze szkolnym regulaminem punktowym,
- praca pisemna, odręcznie napisana na temat szkodliwości czynu, odczytana na godzinie wychowawczej,
- nagana udzielona przez wychowawcę klasy,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt, udzielona przez dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (dyskoteka, wycieczka itp.),
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- zakaz reprezentowania szkoły w imprezach pozaszkolnych np. zawodach sportowych,
- nakaz spędzania przerw w wyznaczonym miejscu na czas określony (w porozumieniu z dyrekcją),
- przeniesienie do równoległej klasy,
- jeżeli dotychczasowe działania nie przyniosły skutku, Dyrektor zgłasza do Sądu Rejonowego -- Wydział Rodzinny i Nieletnich, zawiadomienie o podejrzeniu demoralizacji nieletniego.

4.13 PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI (ZGWAŁCENIE, OBCOWANIE SEKSUALNE, OBNAŻENIE SIEBIE I INNYCH, DOTYKANIE NARZĄDÓW PŁCIOWYCH, DOPROWADZENIE MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15 DO OBCOWANIA PŁCIOWEGO LUB PODDANIA SIĘ INNEJ CZYNNOŚCI SEKSUALNEJ)

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zdarzeniu, jest zobowiązany podjąć następujące kroki:

- zatrzymać lub zapamiętać sprawcę, poszkodowanego i świadków,
- oddzielić osobę poszkodowaną od sprawcy zdarzenia,
- w razie potrzeby udzielić doraźnej pomocy poszkodowanemu,
- doprowadzić sprawcę, poszkodowanego oraz świadków do wychowawcy klasy/pedagoga szkolnego lub podać dane uczniów.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- powiadomić o zdarzeniu dyrektora szkoły,
- przeprowadzić rozmowę z poszkodowanym w obecności psychologa/ innego pedagoga szkolnego/ pielęgniarki szkolnej,
- powiadomić rodziców ofiary o zdarzeniu, o możliwości zgłoszenia sprawy na policję oraz o możliwości uzyskania pomocy w specjalistycznych poradniach; w razie konieczności poprosić o odebranie ofiary ze szkoły,
- przeprowadzić rozmowę wyjaśniającą ze sprawcą i świadkami zdarzenia (świadków zdarzenia, którzy mieli swój udział w zdarzeniu traktować dalej jak współsprawców),
- nazwać naganne zachowanie i omówić konsekwencje prawne dla sprawcy,
- wyznaczyć konsekwencje szkolne dla sprawcy,
- zobowiązać sprawcę do zaniechania naganego zachowania,
- zawiadomić rodziców sprawcy,
- przekazać informacje wychowawcy/pedagogowi,
- sporządzić ze zdarzenia notatkę służbową i w razie potrzeby przedłożyć ją do wglądu policji.

3) Dyrektor szkoły zobowiązany jest z urzędu zgłosić sprawę na Policję, jeśli ofiarą zdarzenia była osoba poniżej 15 rż.

4) Wszyscy uczestnicy zajęcia mają obowiązek zachowania tajemnicy.

5) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniami i rodzinami/opiekunami.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodne ze szkolnym systemem punktowym,
- nagana udzielona przez wychowawcę klasy,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (dyskoteka, wycieczka itp.),
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- zakaz reprezentowania szkoły w imprezach pozaszkolnych np. zawodach sportowych,
- nakaz spędzania przerw w wyznaczonym miejscu na czas określony (w porozumieniu z dyrekcją),
- przeniesienie do równoległej klasy,
- włączenie Policji lub Sądu Rejonowego - Wydział Rodzinny i Nieletnich, do działań profilaktycznych i wychowawczych wobec ucznia.
- wniosek Dyrektora szkoły do Kuratorium Oświaty i Wychowania o karne przeniesienie ucznia do innej szkoły.

4.14 KRADZIEŻ, KRADZIEŻ ROZBÓJNICZA, WYMUSZENIE ROZBÓJNICZE

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zdarzeniu, jest zobowiązany podjąć następujące kroki:

- w miarę możliwości zatrzymać sprawców kradzieży, ofiarę i ewentualnych świadków,
- oddzielić świadków zdarzenia, aby nie mogli zastraszać się wzajemnie i kontaktować z ewentualnymi współsprawcami,
- zabezpieczyć dostępne dowody (nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania) i dane świadków zdarzenia,
- doprowadzić sprawcę, poszkodowanego oraz świadków do wychowawcy klasy/pedagoga szkolnego lub przekazać dane uczniów.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- przejąć uczniów lub ich dane oraz przekazane dowody w sposób formalny (spisane na piśmie za poświadczeniem odbioru z opisem zawartości i stanu),
- jeśli to konieczne wezwać pielęgniarkę szkolną,
- w obecności innej osoby (pedagog, psycholog, wicedyrektor, nauczyciel, wychowawca, pielęgniarka) ma prawo żądać, aby uczeń pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni,
- wyjaśnić zdarzenie,
- nazwać naganne zachowanie i omówić konsekwencje prawne dla sprawcy,
- wyznaczyć konsekwencje szkolne,
- zawiadomić rodziców/ opiekunów poszkodowanego i sprawcy, poinformować o wyznaczonych konsekwencjach i możliwości zgłoszenia kradzieży na policję przez rodziców/ opiekunów ucznia pokrzywdzonego,
- przekazać informacje wychowawcy/pedagogowi,
- zawiadomić dyrektora.

3) Dyrektor pisemnie powiadamia Policję lub Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich o zaistniałym zdarzeniu.

4) Pedagog/psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem i rodziną.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodne ze szkolnym systemem punktowym,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (dyskoteka, wycieczka itp.),
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- zakaz reprezentowania szkoły w imprezach pozaszkolnych np. zawodach sportowych,
- prace na rzecz szkoły lub klasy,
- przeniesienie do równoległej klasy.

4.15 USZKODZENIE MIENIA

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony, o zachowaniu, jest zobowiązany podjąć następujące kroki:

- zatrzymać sprawcę zdarzenia,
- udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym, jeżeli takiej pomocy wymagają, powiadomić pielęgniarkę,
- zabezpieczyć dowody i spisać świadków zdarzenia,
- zawiadomić wychowawcę/ pedagoga szkolnego.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie, zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazwać naganne zachowanie i wyznaczyć konsekwencje dla sprawcy, określić sposób i termin ich przeprowadzenia,
- nakłonić do zaniechania postępowania,
- zawiadomić rodziców lub opiekunów sprawcy uszkodzenia mienia, poinformować o wyznaczonych konsekwencjach i sposobie naprawienia szkody.

3) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń niszczy mienie (dewastuje) dyrektor powiadamia o tym policję lub sąd rodzinny.

4) Pedagog/ psycholog szkolny podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- praca pisemna, odręcznie napisana na temat szkodliwości czynu, odczytana na godzinie wychowawczej,
- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- wykonanie gazetki szkolnej,
- prace społeczne na rzecz klasy lub szkoły (za zgodą rodziców): sprzątanie, naprawa wyrządzonych szkód lub poniesienie konsekwencji finansowych, prace porządkowe,
- nagana wychowawcy klasy,
- nagana dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania.

4.16 POSŁUGIWANIE SIĘ FAŁSZYWYMI DOKUMENTAMI, FAŁSZERSTWA, PASERSTWO, (podrabianie, przerabianie dokumentów, dzienników elektronicznych, zaświadczeń lekarskich, legitymacji szkolnych)

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony, o zdarzeniu, jest zobowiązany podjąć następujące kroki:

- zatrzymać sprawcę lub spisać jego dane,
- zabezpieczyć dostępne dowody - sfalszowane dokumenty, dzienniki, dzienniczki, zwolnienia lekarskie i od rodziców, legitymacje szkolne (nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania) i dane świadków zdarzenia,
- zawiadomić wychowawcę/ pedagoga szkolnego lub przekazać dane ucznia.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie, zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- jeśli to konieczne zażądać, aby uczeń pokazał zawartość torby szkolnej, kieszeni (najlepiej w obecności osoby trzeciej – wychowawca, psycholog, wicedyrektor, pedagog),
- nazwać naganne zachowanie,
- wyznaczyć konsekwencje dla sprawcy,
- nakłonić do zaniechania postępowania,
- przekazać informację o rozmowie wychowawcy/ pedagogowi,
- zawiadomić rodziców/ opiekunów, poinformować o wyznaczonych konsekwencjach, sposobie i terminie ich realizacji.

3) Jeżeli uczeń nie zaprzestanie zachowania, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zgłosi problem na Policję.

4) Pedagog lub psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodnie ze szkolnym regulaminem punktowym,
- zakaz korzystania z kół zainteresowań np. SKS, koło informatyczne,
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- nagana wychowawcy klasy,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania.

4.17 SPOWOWODOWANIE NIEBEZPIECZEŃSTWA: ALARM BOMBOWY, POŻAR

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony, o zdarzeniu, zobowiązany jest zgłosić problem dyrektorowi szkoły.

2) W trakcie trwania alarmu dyrektor szkoły postępuje zgodnie z zasadami przepisów PPOŻ.

3) Po ustąpieniu niebezpieczeństwa pedagog szkolny zobowiązany jest:

- ustalić sprawcę i ewentualnych świadków zdarzenia,
- wyjaśnić zdarzenie ze sprawcą i świadkami,
- nazwać naganne zachowanie,
- omówić konsekwencje szkolne i prawne,
- zobowiązać do zaniechania postępowania,
- przekazać ustalenia dyrektorowi szkoły oraz ustalić przebieg spotkania z rodzicami/opiekunami sprawcy i współuczestnikami zdarzenia,
- wezwać do szkoły rodziców/opiekunów sprawcy i współuczestników w celu odbycia rozmowy z dyrektorem szkoły,
- w razie potrzeby poinformować Policję o poczynionych ustaleniach.

4) Pedagog lub psycholog podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodne z regulaminem zachowania,
- praca społeczna na rzecz klasy lub szkoły (za zgodą rodziców): sprzątanie, naprawa wyrządzonej szkody lub poniesienie konsekwencji finansowych, prace porządkowe,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (dyskoteka, wycieczka itp.),
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- nagana wychowawcy,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania.

4.18 POSIADANIE NIEBEZPIECZNYCH NARZĘDZI I PRZEDMIOTÓW STANOWIĄCYCH ZAGROŻENIE I MOGĄCYCH SŁUŻYĆ DO PRZESTĘPSTWA

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zdarzeniu, jest zobowiązany podjąć następujące kroki:

- zabezpieczyć dostępny niebezpieczny przedmiot,
- zatrzymać lub ustalić sprawcę oraz ewentualnych świadków zdarzenia,
- doprowadzić sprawcę oraz świadków do wychowawcy klasy/pedagoga szkolnego lub podać ich dane.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie, zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazywać naganne zachowanie,
- wyznaczyć konsekwencje i określić sposób oraz termin ich realizacji,
- zawiadomić rodziców/opiekunów o zdarzeniu,
- przekazać informacje wychowawcy/pedagogowi.

3) W przypadku gdy zachowanie się powtarza dyrektor lub pedagog szkolny powiadamia Policję.

4) Pedagog/ psycholog szkolny podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodne z regulaminem zachowania,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (dyskoteka, wycieczka itp.),
- zakaz reprezentowania szkoły w imprezach pozaszkolnych np. zawodach sportowych,
- nakaz spędzanie przerw w wyznaczonym miejscu na czas określony - w porozumieniu z dyrekcją,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt udzielona przez dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania.

4.19 ROZPOWSZECHNIANIE PORNOGRAFII NA TERENIE SZKOŁY

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zachowaniu, jest zobowiązany podjąć następujące działania:

- zatrzymać lub zapamiętać ucznia,
- zabezpieczyć dostępne dowody lub żądać od ucznia ich wydania,
- powiadomić wychowawcę/ pedagoga szkolnego i przekazać zabezpieczone dowody.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie, zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie,
- nazwać naganne zachowanie,
- zobowiązać do zaniechania postępowania,
- wyznaczyć konsekwencje i określić sposób oraz termin ich realizacji,
- powiadomić rodziców i określić sposób odbioru dowodów.

3) W przypadku powtórzenia nagannego zachowania ucznia, dyrektor/pedagog powiadamia o tym Policję lub Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodne ze szkolnym regulaminem punktowym,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (dyskoteka, wycieczka itp.),
- zakaz reprezentowania szkoły w imprezach pozaszkolnych np. zawodach sportowych,
- nagana udzielona przez wychowawcę klasy,
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt, udzielona przez dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania.

4.20 UJAWNIEŃIE CYBERPRZEMOCY

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który był świadkiem lub został powiadomiony o zdarzeniu, jest zobowiązany:

- zatrzymać lub ustalić sprawcę i poszkodowanego oraz ewentualnych świadków zdarzenia,
- zabezpieczyć dostępne dowody lub żądać od ucznia wydania ich,
- doprowadzić sprawcę, poszkodowanego oraz ewentualnych świadków do wychowawcy klasy/pedagoga lub podać ich dane oraz przekazać zabezpieczone dowody.

2) Osoba, której zgłoszono zdarzenie, zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie i ewentualnie ustalić sprawcę,
- porozmawiać z poszkodowanym uczniem (wsparcie, porada),
- porozmawiać ze sprawcą, zobowiązać ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z Sieci,
- powiadomić rodziców/ opiekunów poszkodowanego o zdarzeniu i możliwości zgłoszenia na policję,
- powiadomić rodziców/opiekunów sprawcy o zajściu oraz konsekwencjach oraz ustalić sposób odbioru zabezpieczonych dowodów – o ile nie będą służyć Policji do dalszego wyjaśniania,
- zaproponować pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom (poszkodowany, sprawca),
- w szczególnych przypadkach powiadomić Policję lub Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich

3) Pedagog/ psycholog szkolny podejmuje pracę profilaktyczną i wychowawczą z uczniem.

MOŻLIWE KONSEKWENCJE:

- punkty ujemne zgodne ze szkolnym regulaminem punktowym,
- zakaz udziału w imprezach szkolnych (dyskoteka, wycieczka itp.),
- zakaz reprezentowania szkoły w imprezach pozaszkolnych np. zawodach sportowych,
- nagana udzielona przez wychowawcę klasy,
- zakaz pełnienia funkcji w samorządzie szkolnym lub klasowym,
- upomnienie lub nagana, łącznie z wpisem do akt, udzielona przez dyrektora szkoły,
- obniżenie oceny zachowania,
- karne przeniesienie do innej klasy,
- zakaz przynoszenia do szkoły akcesoriów elektronicznych (PSP, mp3),
- zakaz korzystania z komputera w czytelnicy.